

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

РЕГЛАМЕНТ

ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА УЧЕНИЧЕСКАТА ОЛИМПИАДА ПО ФИЗИКА ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2016-2017 ГОДИНА

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Целите на олимпиадата по физика са:

- да се предостави възможност на учениците за интелектуална изява;
- да се създадат условия за прилагане на изследователски методи в конкретни предметни области;
- да се стимулират индивидуалното развитие на личността на учениците и творческата им изява;
- да се мотивират учителите за работа с ученици с изявени способности в съответните области.

1.2. **Олимпиадата по физика се организира и провежда в три кръга:** *общински, областен и национален.*

1.3. **Организацията и провеждането на олимпиадата** се осъществяват от експерта по физика и астрономия в МОН и експертите по природни науки и екология в РУО, от директорите на училищата, от училищните, областните комисии и Националната комисия.

1.4. Състав на Националната комисия:

В Националната комисия участват представители на академичната общност – преподаватели, докторанти и студенти от български и чуждестранни университети и от БАН, както и учители по физика и астрономия.

Министърът на образованието и науката определя със заповед за всяка учебна година състава на Националната комисия за олимпиадата по физика.

1.5. Задължения на Националната комисия:

- изготвя регламента за организиране и провеждане на ученическата олимпиада по физика;
- изготвя темите, задачите и тестовите въпроси за *областния* и за *националния кръг* в съответствие с регламента на олимпиадата, като се стреми 50% от участниците да получат 50% от точките;
- арбитрира и окончателно оценява *неразсекретените* писмени работи от *областния кръг*;
- разсекретява и изготвя окончателен протокол, на който поименно са отбелязани резултатите в низходящ ред на всички арбитрирани работи, както и окончателен протокол за допуснатите до участие в националния кръг. Тези протоколи се представят в МОН за утвърждаване не по-късно от 10 работни дни преди провеждането на *националния кръг*;
- допуска до участие в *националния кръг* до 120 ученици;
- изготвя в писмена форма становище/рецензия/оценъчна карта за всяка от работите на учениците, които са предложени от областните комисии за участие в *националния кръг*, но не са допуснати до участие от Националната комисия;
- извършва оценяване на знанията и уменията на учениците на *националния кръг* в съответствие с регламента на олимпиадата;
- определя състава на разширения национален отбор;
- изготвя и представя в МОН:
 - протокол с имената, населеното място, училището, класа и резултатите на явилите се ученици на национален кръг;
 - окончателен протокол на класираните учениците;
 - протокол с имената на учениците от разширения национален отбор;
 - протокол с имената и с резултатите на учениците, които са придобили статут на лауреати от *националната олимпиада*;
- определя националния отбор за участие в Международната олимпиада по физика и представя в МОН протокол за класиране на състезателите не по-късно от 15 работни дни преди провеждане на Международната олимпиада по физика;
- представя в МОН доклад за резултатите и класирането на националния отбор в срок до 10 работни дни след провеждане на Международната олимпиада по физика.

Координацията на дейностите на Националната комисия се осъществява от експерта по физика и астрономия в МОН.

1.6. Във всички кръгове на олимпиадата по физика имат право да участват всички ученици, които се обучават в дневна, в самостоятелна, в заочна, в комбинирана, в дистанционна или в индивидуална форма на обучение в български общински, държавни и частни училища, както и в училищата на територията на Република България към чуждестранните посолства, в следните състезателни групи:

първа състезателна група – ученици, които през настоящата учебна година изучават учебно съдържание за VII клас (ЗП);

втора състезателна група – ученици, които през настоящата учебна година са в VIII клас или изучават учебно съдържание за VIII клас (ЗП);

трета състезателна група – ученици, изучаващи през настоящата учебна година учебно съдържание за IX клас (ЗП или ПП);

четвърта състезателна група – ученици, които през настоящата учебна година изучават учебно съдържание за X-XII клас (ЗП или ПП), както и ученици от другите състезателни групи, които се подготвят по програмата за Международната олимпиада по физика. При явяване на ученици в по-висока състезателна група е необходимо подаване на декларация, подписана от родител/настойник, с изрично заявено съгласие за участие на ученика в по-висока състезателна група, до експерта по природни науки и екология в РУО до 5 работни дни преди провеждане на *общинския кръг*.

Участието в по-висока състезателна група започва от *общинския кръг* на олимпиадата и продължава във всички следващи кръгове.

Не се разрешава промяна на състезателната група при участието на ученик в различните кръгове на олимпиадата през учебната година.

Олимпиадата по физика се провежда по график, определен от МОН в Заповед № РД 09-1369/15.09.2016 г.

II. ОБЩИНСКИ КРЪГ НА ОЛИМПИАДАТА ПО ФИЗИКА

2.1. *Общинският кръг* на олимпиадата по физика се провежда на **14.01.2017 г. от 14 часа**.

2.2. **Времетраенето** на *общинския кръг* на олимпиадата по физика е 4 астрономически часа.

2.3. Учениците се състезават в 4 групи според съответното учебно съдържание: VII, VIII, IX и X-XII клас.

2.4. **Учебното съдържание**, върху което се определят темите за *общинския кръг* на олимпиадата по физика за всички състезателни групи (VII, VIII, IX и X-XII клас), е от **задължителната подготовка**. Броят на задачите за всички състезателни групи е 3. Задачите се оценяват от 0 до 10 точки, като максималният брой точки е 30.

2.5. **Темите и критериите за оценяване** са еднакви за всички области в страната и се получават от експерта по природни науки и екология в РУО.

2.6. **Директорите на училищата назначават** училищна комисия за организиране и провеждане на *общинския кръг* на олимпиадата по физика, както и определят квесторите.

2.7. **Училищните комисии** оценяват писмените работи на учениците. Всяка писмена работа се оценява от двама проверители независимо и окончателната оценка е средно-аритметично от оценките на двамата проверители.

2.8. **В срок до 7 работни дни** от състезателния ден училищната комисия изготвя:

- протокол за явилите се ученици и техните резултати;
- протокол за класираните за *областния кръг* ученици и техните резултати.

2.9. **Протоколите** по т. 2.8 се заверяват с подпис и печат от директора на училището, който в **двудневен срок** ги изпраща на началника на РУО заедно с писмените работи на класираните ученици.

2.10. За участие в *областния кръг* на олимпиадата се класират учениците, които са получили на *общинския кръг* не по-малко от $2/3$ от максималния брой точки.

2.11. **Контролът** по провеждането на *общинския кръг* се осъществява от експертите по природни науки и екология в РУО или от експерт, определен от началника на РУО.

III. ОБЛАСТЕН КРЪГ НА ОЛИМПИАДАТА ПО ФИЗИКА

3.1. *Областният кръг* на олимпиадата по физика се провежда на **19.02.2017 г. от 14 часа**.

3.2. **Времетраенето на областния кръг** на олимпиадата по физика е 4 астрономически часа.

3.3. **Началникът на РУО** назначава със заповед областна комисия за олимпиадата по физика и определя училищата домакини и квесторите. Квесторите не са специалисти и учители по учебния предмет физика и астрономия.

3.4. **Областните комисии** организират провеждането и оценяването на олимпиадата по физика. Длъжностните лица, ангажирани с организирането и провеждането на областния кръг,

удостоверяват с декларация отсъствието на обстоятелства, които биха довели до нарушаване принципа за обективно оценяване и за неразпространение на информация, свързана с темите и задачите, преди тяхното официално обявяване.

3.5. Учениците се състезават в 4 групи според съответното учебно съдържание: VII, VIII, IX и X-XII клас. Броят на задачите за всички възрастови групи е 3. Задачите се оценяват от 0 до 10 точки, като максималният брой точки е 30.

3.6. Учебното съдържание, върху което се определят задачите, е за:

- VII и VIII клас – от задължителна подготовка;
- IX, X-XII клас – две задачи от задължителна подготовка и една задача от профилирана подготовка.

3.7. Темите и критериите за оценяване се изготвят от Националната комисия и трябва да бъдат предадени на експерта по физика и астрономия в МОН не по-късно от 10 работни дни преди началото на *областния кръг*.

3.8. Изпитните материали се изпращат половин час преди началото на състезателния ден по електронен път на експерта от РУО, определен да отговаря за олимпиадата по физика.

3.9. Писмените работи са **анонимни**.

3.10. Въпроси, възникнали по време на състезанието и отнасящи се до темите, се решават на място от областната комисия. Ако решението на комисията води до промени (технически или фактически) в условията на задачите, своевременно се информират всички участващи ученици и се съставя протокол с решението на комисията, който се изпраща в МОН заедно с протоколите от областния кръг.

3.11. Всяка писмена работа се оценява от двама проверители независимо и окончателната оценка е средноаритметично от оценките на двамата проверители.

3.12. За участие в *националния кръг* на олимпиадата областните комисии предлагат да бъдат допуснати учениците, които на *областния кръг* са получили не по-малко от 2/3 от максималния брой точки.

3.13. В срок до 7 работни дни от състезателния ден областните комисии изготвят:

а) справка (по образец от МОН на електронен носител) за броя на оценителите и за броя работи, проверени и оценени от всеки член на областната комисия, която се изпраща на хартиен носител и по електронен път на експерта по физика и астрономия в МОН.

б) два вида протоколи:

– Протокол № 2 за резултатите на учениците по състезателни групи, които комисията не предлага за допускане до национален кръг на олимпиадата. **Разсекретяването се извършва след получаване на окончателния протокол от Националната комисия за допуснатите ученици до националния кръг.**

Протокол № 2 съдържа имената на учениците, училището, населеното място, областта, класа и числовия резултат (в точки или оценка). Протоколът се изпраща до съответните училища.

– Протокол № 3 за резултатите на предложените за допускане до национален кръг ученици. Протоколът се изготвя на хартиен носител и в електронен вид (Excel формат) и в него се попълват **фиктивни номера** и резултатите на учениците.

3.14. Началникът на РУО заверява с подпис и печат протокол № 3 в срок до 7 работни дни от състезателния ден и го изпраща в МОН заедно с писмените работи и малките пликчета с имената им. Протокол № 3 се изпраща в МОН на експерта по физика и астрономия на хартиен носител и по електронната поща във формат Excel.

3.15. Националната комисия разглежда предложенията на областните комисии, извършва окончателна проверка и оценяване на **неразсекретените** писмени работи, класира учениците за участие в националния кръг. Разсекретява писмените работи и в срок не по-късно от **10 работни дни** преди датата на *националния кръг* представя в МОН за утвърждаване **окончателен** протокол с имената на класираните за *националния кръг* ученици и техните резултати, както и протокол, на който поименно са отбелязани резултатите в низходящ ред на всички арбитрирани работи.

3.16. Решението на Националната комисия по отношение на допуснатите ученици до национален кръг е окончателно и не подлежи на обжалване и промяна.

3.17. Окончателният протокол се изпраща до РУО, които създават организация за информиране на допуснатите участници и училищата.

IV. НАЦИОНАЛЕН КРЪГ НА ОЛИМПИАДАТА ПО ФИЗИКА

Националният кръг на олимпиадата по физика се провежда от **10.04. до 12.04.2017 г. в гр. Разград.**

4.1. *Националният кръг* се провежда за всички състезателни групи – VII, VIII, IX и X-XII клас. Броят на допуснатите до националния кръг се определя от Националната комисия и общо

за всички групи е най-много 120 ученици в следните възрастови граници: за VII, VIII и IX клас – от 20 до 25 ученици, а за X-XII клас – от 50 до 60 ученици.

4.2. **Учебното съдържание**, върху което се определят задачите, е:

- VII и VIII клас – от задължителната подготовка;
- IX клас – една задача от задължителната подготовка и две задачи от профилираната подготовка;
- X-XII клас – една задача от задължителната подготовка и три задачи от профилираната подготовка.

Забележка. Програмите за олимпиадата по физика за отделните състезателни групи (областен и национален кръг) включват и учебното съдържание от предходните класове.

4.3. Членове на Националната комисия изготвят темите и критериите за оценяване на *националния кръг*. Темите и критериите за оценяване трябва да бъдат готови **10 работни дни** преди началото на *националния кръг* на олимпиадата.

4.4. Броят на задачите за VII, VIII и IX клас е 3. Задачите се оценяват от 0 до 10 точки, като максималният брой точки е 30. Броят на задачите за X-XII клас в първия етап е 4. Задачите се оценяват от 0 до 15 точки, като максималният брой точки е 60.

4.5. **Времетраенето на националния кръг** на олимпиадата по физика за VII, VIII и IX клас е 4 астрономически часа, а за X-XII – 5 астрономически часа.

4.6. **Всяка писмена работа** се оценява от двама проверители – членове на Националната комисия, независимо и оценката е средноаритметично от оценките на двамата проверители. Оценката на Националната комисия е окончателна и не подлежи на обжалване и промяна.

4.7. **Писмените работи са анонимни.**

4.8. **Правила за определяне на оценка отличен на националния кръг:**

4.8.1. За учениците от възрастова група VII клас Националната комисия по физика определя оценка: отличен (6) на ученика, класиран на първо място на *националния кръг* на олимпиадата, и на учениците, получили от 90% (включително) до 100% от средния брой точки на първите трима;

- отличен (5,75) на учениците, получили от 85% (включително) до 89% (включително) от средния брой точки на първите трима;
- отличен (5,50) на учениците, получили от 75% (включително) до 84% (включително) от средния брой точки на първите трима.

4.8.2. За учениците от възрастова група X-XII клас Националната комисия определя оценки, както следва:

- отличен (6) на учениците, класирани от първо до десето място включително от първия етап и от първо до десето място включително от втория етап на националния кръг на олимпиадата;
- отличен (5,75) на учениците, получили от 90% (включително) до 100% от точките на класирания на десето място от съответния етап;
- отличен (5,50) на учениците, получили от 75% (включително) до 89% (включително) от точките на класирания на десето място от съответния етап.

4.9. **Националната комисия** изготвя протокол за учениците от XII клас, получили оценка отличен (6), които ще бъдат удостоени със **званието „лауреат“** на олимпиадата по физика.

4.10. На учениците от състезателна група X-XII клас, получили оценка отличен (6) от *националния кръг* на олимпиадата и завършващи средно образование през настоящата учебна година, МОН издава документ, удостоверяващ статута им на лауреати на националната олимпиада съгласно §2 от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България и чл. 33, чл. 35 и чл. 36 от Наредба № 8/11.08.2016 г. за информацията и документите.

4.11. На учениците от състезателна група X-XII клас, получили оценка отличен (от 5,50 до 6) от *националния кръг* на олимпиадата и завършващи средно образование през настоящата учебна година, МОН издава служебна бележка, която да послужи за приемането им във висши училища при решение на съответното висше училище.

4.12. Учениците от всички състезателни групи, класирани на първо, второ и трето място в *националния кръг*, получават грамота от МОН.

4.13. Учениците, участвали в национален кръг на олимпиадата по физика, получават грамота за участие, подписана от председателя на Националната комисия.

4.14. *Учениците от състезателна група X-XII клас, класирани на първите 20 места, участват във втори етап.* Във втория етап учениците решават две експериментални задачи всяка с продължителност от 2,5 астрономически часа (от програмата на МОФ). Максималният брой точки във втория етап е 40 точки.

4.15. Координирането на всички дейности по провеждането на *националния кръг* се осъществява от експерта по физика и астрономия в МОН.

V. ПОДГОТОВКА, ОРГАНИЗИРАНЕ И УЧАСТИЕ В МЕЖДУНАРОДНАТА ОЛИМПИАДА ПО ФИЗИКА

5.1. Разширеният национален отбор, който ще се подготвя за участие в Международната олимпиада, се определя от Националната комисия и включва първите 10 ученици от състезателна група X-XII клас, получили най-много точки от двата етапа. Ако някой от учениците, класиран до 10-то място, се откаже от участие и заяви това писмено, то неговото място в разширения национален отбор се заема от следващия в класацията.

5.2. Подготовката на разширения национален отбор за участие в Международната олимпиада се извършва от Националната комисия.

5.3. Окончателният състав на националния отбор (5 ученици) се определя от ръководителите на отбора с помощта на Националната комисия, като се има предвид основно представянето на участниците в *националния кръг* на олимпиадата и представянето им на контролните работи по време на подготовката на разширения отбор, и допълнително - резултатите в есенното и/или в пролетното състезание по физика – специална тема.

5.4. Националният отбор участва в Международната олимпиада след получена покана от страната домакин и при условията на регламента на Международната олимпиада.

5.5. Ръководители и наблюдатели в състава на националния отбор могат да бъдат председателят и членовете на Националната комисия, преподаватели и научни работници, участвали в подготовката на отбора, и експертът по физика и астрономия от МОН.

5.6. Националният отбор участва в МОФ при осигурено финансиране от МОН в съответствие със заповед № РД 09-1369/15.09.2016 г. и от спонсори.

По време на олимпиадата учениците могат да ползват калкулатори.

При участието си във всички кръгове на олимпиадата учениците трябва да носят чертожни инструменти (триъгълник, пергел, транспортир).